

ΣΥΝΑΡΤΗΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ

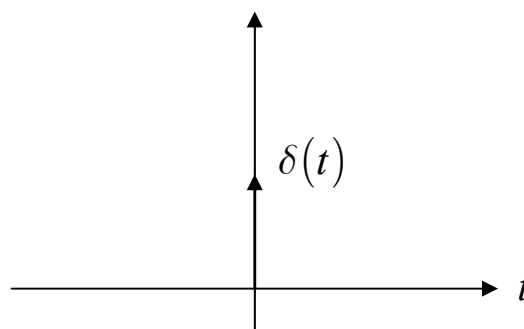
Ξεκινάμε με την **μοναδιαία κρουστική συνάρτηση** $\delta(t)$ του Dirac.

(γενικευμένη συνάρτηση του **συνεχούς χρόνου** t ή «κατανομή»
(distribution))

(αντίστοιχη του μοναδιαίου παλμού $\Delta(kT) = 1, k = 0, \Delta(kT) = 0, k \neq 0$)

$$\delta(t) = 0 \quad t \neq 0$$

$$\forall \varepsilon > 0: \int_{-\varepsilon}^{\varepsilon} \delta(t) dt = 1$$

Ιδιότητες

$$\forall a \in \mathbb{R} \quad \delta(at) = \frac{1}{|a|} \delta(t)$$

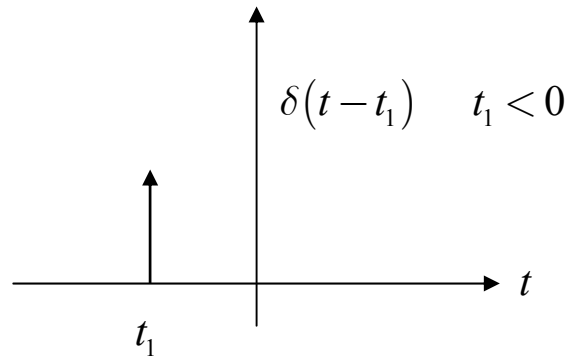
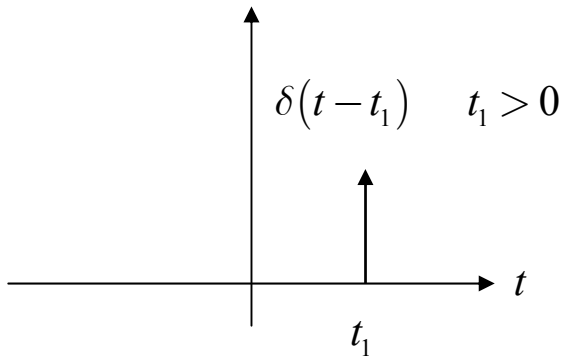
$$\text{για } a = -1 \quad \delta(-t) = \delta(t) \quad (1)$$

(άρτια συνάρτηση)

$$\text{Η (1) δίνει: } \forall t_1 \in \mathbb{R} \quad \delta(t - t_1) \stackrel{(1)}{=} \delta(-(t - t_1)) = \delta(t_1 - t)$$

$\delta(t - t_1) = \delta(t_1 - t)$ η μετάθεση της $\delta(t)$ προς τα **δεξιά** αν $t_1 > 0$

$\delta(t - t_1) = \delta(t_1 - t)$ η μετάθεση της $\delta(t)$ προς τα **αριστερά** αν $t_1 < 0$

Για κάθε συνάρτηση $x(t): \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχή στο $t_1 \in \mathbb{R}$

$$x(t)\delta(t-t_1) = x(t_1)\delta(t-t_1)$$

$\Rightarrow$

$$\int_{-\infty}^{\infty} x(t)\delta(t-t_1)dt = \int_{-\infty}^{\infty} x(t_1)\delta(t-t_1)dt = x(t_1) \int_{-\infty}^{\infty} \delta(t-t_1)dt = x(t_1) \quad (2)$$

Για $t_1 = t$ και $t = \tau$ η (2) γράφεται

$$\int_{-\infty}^{\infty} x(\tau)\delta(\tau-t)d\tau = x(t)$$

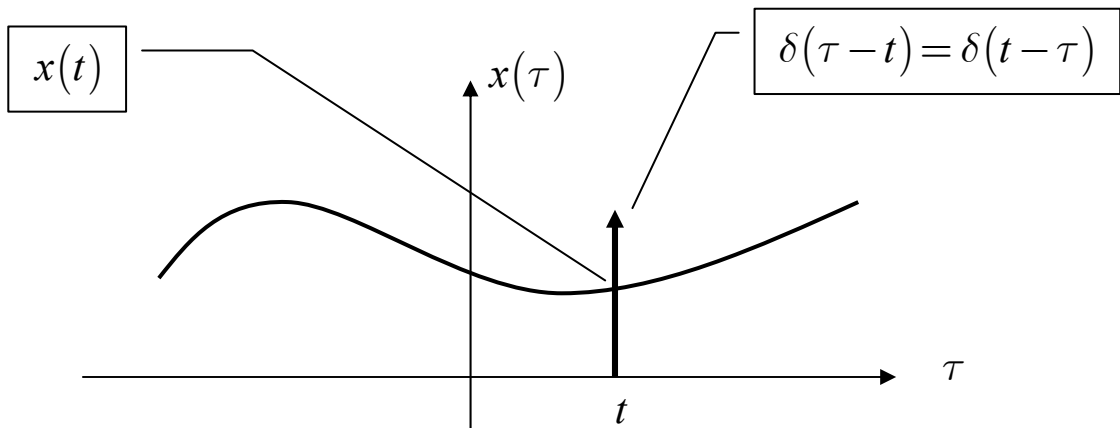
(3)

$$\int_{-\infty}^{\infty} x(\tau)\delta(t-\tau)d\tau = x(t)$$

Η (3) για $t = 0$ γράφεται

$$\int_{-\infty}^{\infty} x(\tau)\delta(\tau)d\tau = x(0)$$

(4)

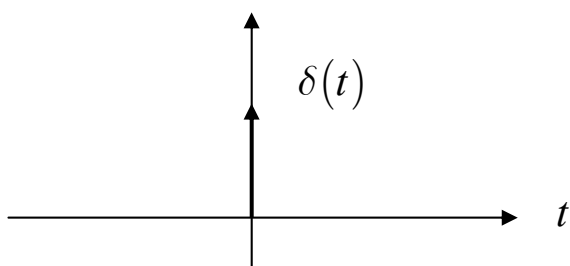
ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ FOURIER ΤΗΣ ΚΡΟΥΣΤΙΚΗΣ ΣΥΝΑΡΤΗΣΗΣ

$$\mathcal{F}\{\delta(t)\} = \int_{-\infty}^{\infty} \delta(t)e^{-j\omega t} dt$$

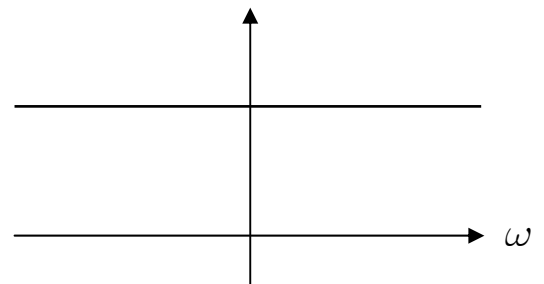
επειδη $\delta(t) = 0, \forall t \neq 0$, και για $t = 0$, $e^{-j\omega t} = e^{-j\omega 0} = 1$

$$\delta(t)e^{-j\omega t} = \delta(t)$$

$$\mathcal{F}\{\delta(t)\} = \int_{-\infty}^{\infty} \delta(t)e^{-j\omega t} dt = \int_{-\infty}^{\infty} \delta(t)dt = 1, \quad -\infty < \omega < \infty$$

$$\mathcal{F}\{\delta(t)\} = X(\omega) = 1$$

ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΥΑΔΙΚΟΤΗΤΑΣ

Από τον ορισμό του μετασχηματισμού Fourier $X(\omega)$ ενός μη περιοδικού σήματος $x(t)$

$$X(\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} x(t) e^{-j\omega t} dt \quad x(t) = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} X(\omega) e^{j\omega t} d\omega$$

$$\Rightarrow 2\pi x(t) = \int_{-\infty}^{\infty} X(\omega) e^{j\omega t} d\omega$$

$$t \leftrightarrow \omega$$

$$2\pi x(\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} X(t) e^{j\omega t} dt$$

$$\omega \rightarrow -\omega$$

$$2\pi x(-\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} X(t) e^{-j\omega t} dt$$

$$x(t) \leftrightarrow X(\omega) \Leftrightarrow X(t) \leftrightarrow 2\pi x(-\omega) \quad (\text{D})$$

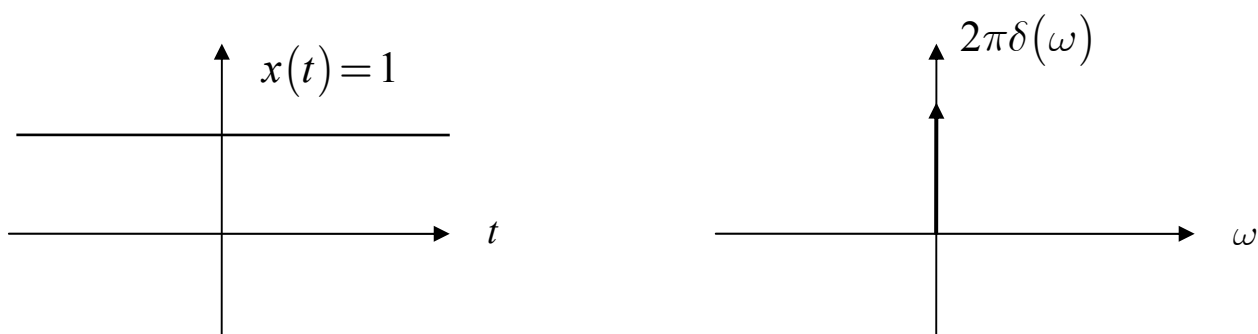
Η (D) λέει ότι η συνάρτηση του χρόνου t , $X(t)$ είναι ο αντίστροφος μετασχηματισμός Fourier της **συνάρτησης συχνότητας** ω , $2\pi x(-\omega)$

Από την

$$\mathcal{F}\{\delta(t)\} = 1 = 1(\omega) = X(\omega), \quad -\infty < \omega < \infty$$

$$X(t) = 1, \quad -\infty < t < \infty \Leftrightarrow 2\pi\delta(-\omega) = 2\pi\delta(\omega)$$

$$x(t) = 1, \quad -\infty < t < \infty \Leftrightarrow 2\pi\delta(-\omega) = 2\pi\delta(\omega)$$

Θεωρήστε το σήμα

$$\cos \omega_0 t, \quad \omega_0 \in \mathbb{R}, \quad -\infty < t < \infty$$

Από τις ιδιότητες του μετασχηματισμού Fourier: Αν

$$x(t) \leftrightarrow X(\omega)$$

$$x(t) \sin \omega_0 t \leftrightarrow \frac{j}{2} [X(\omega + \omega_0) - X(\omega - \omega_0)] \quad (5)$$

$$x(t) \cos \omega_0 t \leftrightarrow \frac{1}{2} [X(\omega + \omega_0) + X(\omega - \omega_0)] \quad (6)$$

και

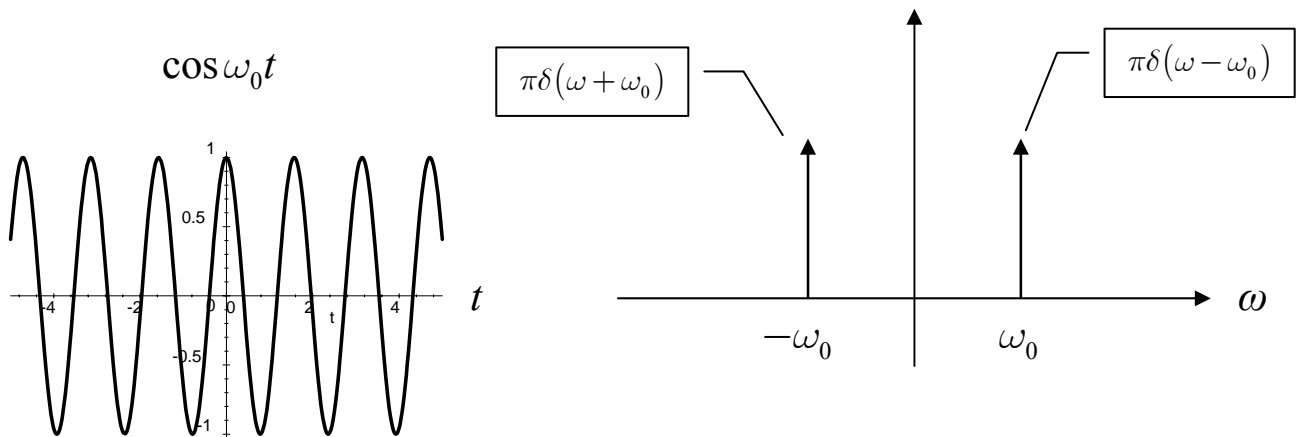
$$x(t) = 1, \quad -\infty < t < \infty \Leftrightarrow 2\pi\delta(\omega) = X(\omega)$$

η (5) δίνει

$$\sin \omega_0 t \leftrightarrow \frac{2\pi j}{2} [\delta(\omega + \omega_0) - \delta(\omega - \omega_0)] = \pi j [\delta(\omega + \omega_0) - \delta(\omega - \omega_0)]$$

$$\cos \omega_0 t \leftrightarrow \frac{2\pi}{2} [\delta(\omega + \omega_0) + \delta(\omega - \omega_0)] = \pi [\delta(\omega + \omega_0) + \delta(\omega - \omega_0)]$$

$$\mathcal{F}\{\cos \omega_0 t\} = \pi [\delta(\omega + \omega_0) + \delta(\omega - \omega_0)]$$

Από την ιδιότητα του μετασχηματισμού Fourier:

$$x(t) \leftrightarrow X(\omega)$$

$$x(t)e^{j\omega_0 t} \leftrightarrow X(\omega - \omega_0)$$

και την

$$x(t) = 1, \quad -\infty < t < \infty \quad \leftrightarrow \quad 2\pi\delta(\omega) = X(\omega)$$

προκύπτει ότι

$$e^{j\omega_0 t} \leftrightarrow 2\pi\delta(\omega - \omega_0) \quad (7)$$

Μέσω της (7) μπορούμε τώρα να υπολογίσουμε τον μετασχηματισμό Fourier ενός οποιουδήποτε **περιοδικού** σήματος $x(t)$.

Αν το $x(t)$ είναι **περιοδικό** με περίοδο T : $x(t) = x(t + T)$ τότε γράφεται υπό μορφή **σειράς Fourier**

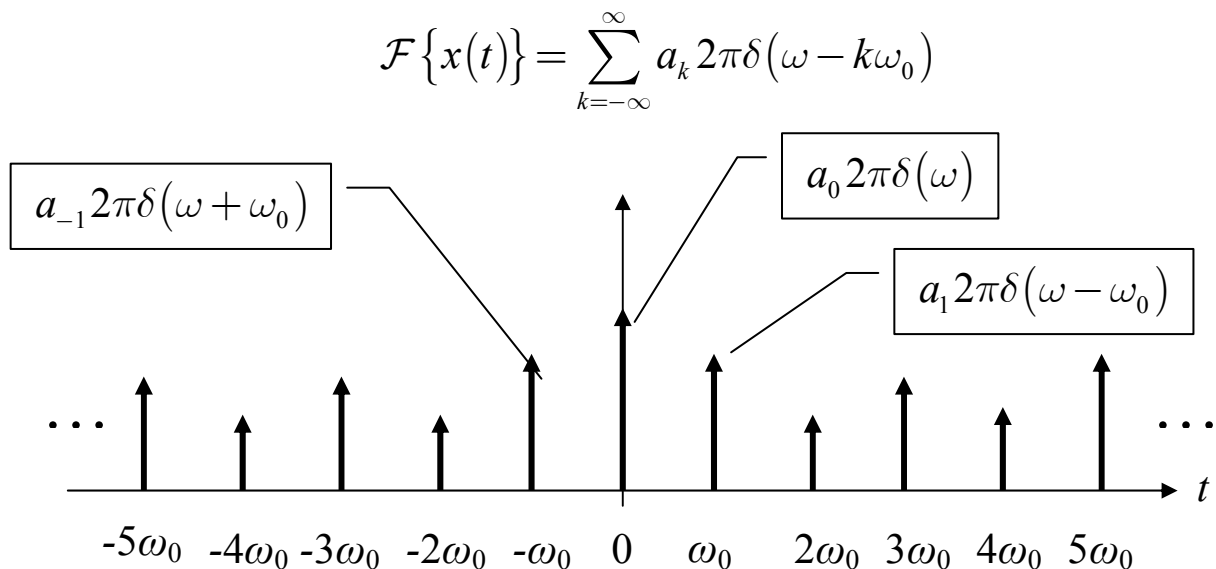
$$x(t) = \sum_{k=-\infty}^{\infty} a_k e^{jk\omega_0 t} \quad \text{με} \quad \omega_0 = \frac{2\pi}{T} \quad (8)$$

και άρα λόγω της γραμμικότητας του μετασχηματισμού Fourier

$$\mathcal{F}\{x(t)\} = \mathcal{F}\left\{\sum_{k=-\infty}^{\infty} a_k e^{jk\omega_0 t}\right\} = \sum_{k=-\infty}^{\infty} a_k \mathcal{F}\{e^{jk\omega_0 t}\} = \sum_{k=-\infty}^{\infty} a_k 2\pi\delta(\omega - k\omega_0)$$

Η παραπάνω σχέση λέει ότι ο μετασχηματισμός Fourier ενός περιοδικού σήματος με περίοδο T : ($x(t) = x(t + T)$) είναι ένας συρμός κρουστικών συναρτήσεων

$$a_k 2\pi\delta(\omega - \omega_0), \quad k = \dots - 2, -1, 0, 1, 2, \dots$$

Γραμμικό φάσμα (μετασχηματισμός Fourier) ενός περιοδικού σήματος $x(t)$ με περίοδο T και σειρά Fourier

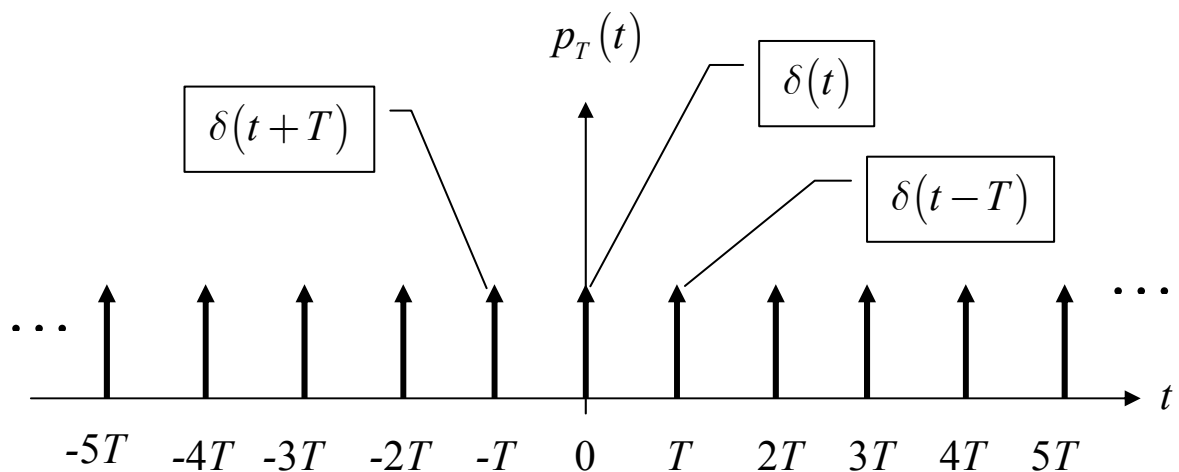
$$x(t) = \sum_{k=-\infty}^{\infty} a_k e^{jk\omega_0 t}, \quad \omega_0 = \frac{2\pi}{T}$$

Θεωρείστε τον συρμό (απείρων όρων) κρουστικών συναρτήσεων με περίοδο T

$$p_T(t) = \dots + \delta(t + 2T) + \delta(t + T) + \delta(t) + \delta(t - T) + \delta(t - 2T) + \dots$$

$$p_T(t) = \sum_{k=-\infty}^{\infty} \delta(t - kT)$$

Ο συρμός $p_T(t)$ ονομάζεται **συνάρτηση δειγματοληψίας** ή «χτένι» (comb function)

Προφανώς η $p_T(t)$ είναι περιοδική συνάρτηση με περίοδο T .

Ο μετασχηματισμός Fourier της $p_T(t) = \sum_{k=-\infty}^{\infty} \delta(t - kT)$ βρίσκεται ως εξής.

Η $p_T(t)$ σαν περιοδική συνάρτηση με περίοδο T αναπαριστάτε από μια σειρά Fourier

$$p_T(t) = \sum_{k=-\infty}^{\infty} a_k e^{jk\omega_0 t}, \quad \omega_0 = \frac{2\pi}{T}$$

Οι συντελεστές a_k , $k = \dots - 2, -1, 0, 1, 2, \dots$ υπολογίζονται ως εξής

$$a_k = \frac{1}{T} \int_{-T/2}^{T/2} p_T(t) e^{-jk\omega_0 t} dt = \frac{1}{T} \int_{-T/2}^{T/2} \delta(t) e^{-jk\omega_0 t} dt$$

$$= \frac{1}{T} \left[e^{-jk\omega_0 t} \right]_{t=0} = \frac{1}{T}, \quad k = \dots -2, -1, 0, 1, 2, \dots$$

Και άρα

$$p_T(t) = \sum_{k=-\infty}^{\infty} a_k e^{jk\omega_0 t} = \sum_{k=-\infty}^{\infty} \frac{1}{T} e^{jk\omega_0 t}$$

Από την (7) προκύπτει ότι ο μετασχηματισμός Fourier του σήματος

$$p_T(t) = \sum_{k=-\infty}^{\infty} \delta(t - kT) \text{ είναι}$$

$$\begin{aligned} \mathcal{F}\{p_T(t)\} &= \mathcal{F}\left\{\sum_{k=-\infty}^{\infty} \delta(t - kT)\right\} = \mathcal{F}\left[\sum_{k=-\infty}^{\infty} a_k e^{jk\omega_0 t}\right] \\ &= \mathcal{F}\left[\sum_{k=-\infty}^{\infty} \frac{1}{T} e^{jk\omega_0 t}\right] = \frac{1}{T} \sum_{k=-\infty}^{\infty} \mathcal{F}[e^{jk\omega_0 t}] \\ &= \frac{1}{T} \sum_{k=-\infty}^{\infty} 2\pi \delta(\omega - k\omega_0) = \sum_{k=-\infty}^{\infty} \frac{2\pi}{T} \delta(\omega - k\omega_0) \end{aligned}$$

Είναι δηλαδή ένας συρμός κρουστικών συναρτήσεων

$$\frac{2\pi}{T} \delta(\omega - k\omega_0), \quad k = \dots -2, -1, 0, 1, 2, \dots$$

Δημιουργήθηκε από Α. Vardoulakis 11-11-04

